

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krylové v právní věci žalobkyně Rokospol, a. s., IČO 255 211 446, se sídlem Krakovská 1346/15, 110 00 Praha 1, zastoupené JUDr. Zdeňkou Pechancovou, advokátkou se sídlem Masarykova 175, 763 26 Luhačovice, proti žalovanému Ministerstvu životního prostředí, se sídlem Vršovická 1442/65, 110 00 Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. února 2010, zn. 5571/520/09, 103027/ENV/09,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 3. listopadu 2009 shledala Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Plzeň, žalobkyni vinnou správním deliktem spočívajícím v porušení § 39a odst. 2 písm. c) zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů. Žalobkyně nezajistila odpovídající označení nebezpečného chemického přípravku. Konkrétně označila výrobek ROKOPRIM AKRYL HAFTGRUND RK102 grafickými symboly nebezpečnosti X_n, N, které měly rozměry 8 mm x 8 mm, zákona však stanoví minimální rozměr grafických symbolů na 1 cm². Tím žalobkyně porušila § 20 odst. 5 písm. d) zákona č. 356/2003 Sb. a byla jí uložena pokuta podle § 39a odst. 7 písm. b) tohoto zákona ve výši 20 000 Kč.

Žalovaný k odvolání žalobkyně formulačně upravil výrok rozhodnutí vydaného v prvním stupni, se závěry inspekce se jinak ztotožnil a ve zbytku rozhodnutí potvrdil. Inspekce podle žalovaného postupovala v řízení v souladu se zákonem a respektovala zásady správního řízení. O nedostatečné velikosti sporného označení nemůže být sporu, inspekce použila úředně cejchované měřidlo, což je zřejmé z fotodokumentace. Sankce ve výši 20 000 Kč je přiměřená, horní hranice pro tento delikt činí 3 000 000 Kč.

Žalobkyně v žalobě namítla, že se žalovaný vypořádal velmi povrchně s její námitkou ohledně porušení základních zásad správního řízení. Přitom kterýkoli správní orgán v právním státě je povinen respektovat nejen zákonný rámec své činnosti, ale také vycházet z ducha zákona a svými postupy vytvářet takové prostředí, které je sice nekompromisní vůči porušovatelům právních předpisů, ale současně přispívá k integraci zájmů zúčastněných sociálních subjektů. Správní orgán prvního stupně se řídil překonanou zásadou *fiat iustitia, pereat mundus*. V § 20 odst. 5 zákona č. 356/2003 Sb. je obsažena základní charakteristika označení nebezpečného přípravku, tj. jasné, čitelné a nesmazatelné údaje v českém jazyce, a v jejím rámci i požadavek označení výstražným symbolem stanoveným prováděcím předpisem podle odstavce 7. Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků; ta stanoví ve svém § 5 odst. 8 další požadavky na grafický symbol. Zákon však neobsahuje žádné bližší požadavky na parametry výstražného symbolu, a pokud tak činí vyhláška jako podzákonný předpis, je to v rozporu s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, protože se tím ukládá povinnost přesahující meze zákona. Žalobkyně splnila svou zákonnou povinnost označit nebezpečný výrobek; toto označení je jasné, čitelné, nesmazatelné a v českém jazyce. Názor žalovaného, podle něž inspekce musí v případě porušení zákona uložit pokutu, je nesprávný a společensky škodlivý a je příkladem právního formalismu a hrubého pozitivismu, kritizovaného i Nejvyšším správním soudem. Delikt, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není deliktem, i když jinak vykazuje znaky deliktu. Žalobkyně proto navrhla, aby Městský soud v Praze zrušil napadené rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech. Vyhláška č. 232/2004 Sb. byla vydána na základě zmocnění (mj.) v § 20 odst. 7 zákona č. 356/2003 Sb. a nikomu neukládá žádné povinnosti, pouze upravuje seznam závazně klasifikovaných nebezpečných chemických látek, obecné postupy pro hodnocení a označování nebezpečných vlastností, konvenční výpočtové metody hodnocení nebezpečných vlastností, náležitosti obalů, náležitosti označování, výstražné symboly a písemná označení, standardní věty a pokyny označující rizikovost a bezpečné zacházení. Žalovaný proto navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Žaloba není důvodná.

Podle § 20 odst. 1 zákona č. 356/2003 Sb. platí, že výrobce nebo dovozce, kteří uvádějí na trh nebezpečné látky klasifikované podle § 2 odst. 2, jsou povinni zajistit, aby jejich označení na obalu splňovalo požadavky podle tohoto zákona. Podle § 20 odst. 5 písm. d) zákona č. 356/2003 Sb. musí být na obalu nebezpečného přípravku podle odstavce 2 jasné, čitelné a nesmazatelné v českém jazyce uvedeny výstražné symboly stanovené prováděcím právním předpisem podle odstavce 7. Podle § 20 odst. 7 zákona č. 356/2003 Sb. Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví prováděcím právním předpisem a) náležitosti označování nebezpečných látek, nebezpečných přípravků a přípravků, které mohou představovat specifické nebezpečí pro zdraví nebo životní prostředí, b) výstražné symboly a písemné označení nebezpečných vlastností fyzikálně-chemických a vlastností nebezpečných pro zdraví nebo životní prostředí, c) standardní věty označující specifickou rizikovost (R-věta), a d) standardní pokyny pro bezpečné zacházení (S-věta).

Podle § 39a odst. 2 písm. c) zákona č. 356/2003 Sb. se výrobce, dovozce nebo zhotovitel, kteří uvádějí na trh látky nebo přípravky klasifikované jako nebezpečné podle § 2 odst. 2 písm. a) až n), dopustí správního deliktu tím, že nezajistí označení látek nebo přípravků podle § 20 odst. 1 až 6 a 9, § 21 nebo § 22 odst. 1 až 3. Prováděcím předpisem, o němž se zmiňuje § 20 odst. 7 zákona č. 356/2003 Sb., je vyhláška č. 232/2004 Sb., podle jejíhož § 5 odst. 8 pokrývá každý grafický symbol (*tj. výstražný symbol označující nebezpečné vlastnosti*) alespoň jednu desetinu plochy označení, nejméně však 1 cm² této plochy.

Žalobkyně v žalobě nepopřela, že velikost označení na kontrolovaném přípravku, jehož byla výrobcem, nedosahovala jednoho centimetru čtverečního; namítala však, že se žalovaný řádně nevypořádal s její odvolací námitkou týkající se zásad správního řízení a že povinnost, kterou údajně porušila, nebyla stanovena zákonem.

Tyto námitky nemohou obstát. Žalobkyně v odvolání uvedla, že postup při stanovení sankce ze strany správního orgánu je upraven v § 2 – § 8 správního řádu; úředník je při svém postupu vázán zásadami správního řádu. Sankce, která byla žalobkyni uložena, z těchto zásad nevychází.

Soud nejprve upřesňuje, že ustanovení § 2 – § 8 správního řádu neupravují „*postup při stanovení sankce*“, ale obecněji vymezují nejružnější zásady, kterými se má správní orgán řídit při jakékoli své činnosti (nikoli pouze ve správním řízení, jejichž výsledkem je uložení trestu). Žalobkyně však svou námitku nijak nekonkretizovala a není tedy zřejmé, co přesně inspekci vytýkala. Žalovaný se navzdory tomu zabýval každou jednotlivou zásadou vypočtenou v § 2 – § 8 správního řádu, aplikoval ji na situaci žalobkyně a dospěl k závěru, že žádná z těchto zásad porušena nebyla. Žalobkyně v odvolání ani nenaznačila, kterou zásadu inspekce podle ní porušila, stejně tak nic konkrétního neuvedla v žalobě. Z jejích obecných úvah o duchu zákona a integraci zájmů sociálních subjektů lze usoudit, že žalobkyně považuje sankci za nepřiměřenou (o tom svědčí i citovaný latinský výrok). Soud však tento náhled nesdílí, výše pokuty byla ve správním řízení řádně zdůvodněna a i s ohledem na horní hranici pokuty ve výši 3 000 000 Kč je zřejmé, že částka 20 000 Kč je úměrným trestem pro jednorázové pochybení menšího rozsahu a závažnosti.

Žalobkyně považuje názor, podle nějž inspekce musí při zjištění, že byl porušen zákon, uložit pokutu, za neúnosný a hrubě pozitivistický; k tomu lze jen upozornit na znění § 39a odst. 7 zákona č. 356/2003 Sb.: „*Za správní delikt se uloží pokuta...*“ a souhlasit se závěry žalovaného. Hovořit o hrubém pozitivismu zde není na místě (inspekce pouze postupovala podle zákona), zejména když žalobkyně nijak neobjasnila své přesvědčení, podle nějž je stupeň nebezpečnosti jejího činu pro společnost nepatrný. Je běžným jevem, že skutkové podstaty správních deliktů často zahrnují činy, které nepůsobí společnosti žádnou akutní škodu; takové skutkové podstaty však vyjadřují zájem společnosti na přísné regulaci některých rizikových činností (zde nakládání s nebezpečnými chemickými přípravky) a na tom, aby právní úprava co možná nejvíce odrazovala subjekty od laxního přístupu k plnění povinností. Je pravda, že rozdíl mezi 0,8 mm a 1,0 mm je malý, ovšem takto relativizovat při výkladu právní normy (která jasně stanoví plochu jednoho centimetru čtverečního, a nikoli méně) není možné, protože každý výrobce či distributor nebezpečného chemického přípravku by se pak řídil svým vlastním náhledem na to, co je a co není dostatečné či rozumné, a smysl právní normy – tj. stanovit jednotné požadavky pro všechny – by tím byl popřen.

Se žalobkyní nelze souhlasit ani v její námitce, že neporušila zákon, protože minimální rozměry označení jsou stanoveny ve vyhlášce, nikoli v zákoně, a vyhláškou nelze ukládat povinnosti nad rámec zákona. Jak správně uvedl žalovaný, vyhláška č. 232/2004 Sb. neukládá subjektům žádné povinnosti nad rámec zákona, pouze v mezích zákonného zmocnění upřesňuje pravidla stanovená zákonem. Mají-li výrobci v souladu s § 20 odst. 1 zákona č.

356/2003 Sb. zajistit, aby označení na nebezpečných výrobcích splňovala požadavky podle zákona, zahrnuje to i povinnost dodržovat pravidla stanovená v prováděcí vyhlášce, která byla vydána v souladu se zmocněním stanoveným v § 20 odst. 7 zákona č. 356/2003 Sb. [viz formulaci v § 20 odst. 5 písm. d) citovaného zákona]. To, že na obalu přípravku musejí být „výstražné symboly stanovené prováděcím právním předpisem podle odstavce 7“, znamená, že výstražný symbol musí splňovat všechny předpoklady, které pro něj vyhláška stanoví, nikoli jen některé. Žalobkyně sama poukázala v odvolání na to, že její výrobek byl označen černým křížem na žlutooranžovém pozadí; barevnost symbolu je přitom také stanovena vyhláškou (§ 5 odst. 8), a konkrétní grafická podoba pro označení výrobku zdraví škodlivého (černý kříž ve čtvercovém poli) je stanovena přílohou č. 4 vyhlášky. Žalobkyně tedy vyhlášku respektovala, ovšem nikoli důsledně; nedodržela tedy všechny požadavky na označení výrobku a sankce jí byla uložena právem.

Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále jen „s. ř. s.“). Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. července 2014

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková